

Opgave 7.6

Hieronder staat de leningenparagraaf van de jaarrekening 2013 van Ballast Nedam.

1. Hoe is de verhouding tussen lange leningen en korte leningen bij Ballast Nedam. Verklaar deze verhouding gezien de aard van de bedrijfsactiviteiten.
2. Het grootste deel van de leningen bestaat uit recourse leningen. Wat betekent dit voor de aansprakelijkheid van Ballast Nedam en voor de hoogte van de rentelasten?
3. Wat is een pps-lening?
4. Welke zekerheden heeft Ballast Nedam gegeven voor haar eigen leningen?
5. Voor welke leningen van de groepsonderdelen zijn financiële convenanten van kracht en waarop hebben deze convenanten betrekking?
6. In 2014 is een niet-gecommitteerde kasgeldfaciliteit omgezet in een gecommitteerde kasgeldfaciliteit. Wat is het gevolg daarvan voor Ballast Nedam?
7. Als het driemaands EURIBOR tarief op een renteherzieningsmoment van de NIBC-lening van Ijsseloord B.V. 0,30% bedraagt, wat is dan het rentetarief voor deze lening voor de eerstvolgende couponperiode van drie maanden?

11 Leningen

x € 1 miljoen	2013	2012
1 januari	125	132
Opgenomen leningen	14	62
Aflossingen	(15)	(9)
Verkoop dochterondernemingen	-	(60)
Passiva bestemd voor verkoop	(9)	
31 december	115	125
Langlopend	106	108
Kortlopend	9	17
31 december	115	125
Recourse leningen	91	96
Non-recourse leningen	24	29
31 december	115	125
Langlopend		
Ondernemingslening	50	50
Grondbankfinanciering	36	38
Pps-lening	7	5
Financiële leases	2	4
Overige leningen	11	11
31 december	106	108
Kortlopend		
Ondernemingslening	1	1
Grondbankfinanciering	4	6
Pps-lening	1	1
Financiële leases	2	3
Overige leningen	1	6
31 december	9	17

11.1 Leningen per bank

x € 1 miljoen	Valuta	Looptijd	Interest	Faciliteit	31 december 2013	31 december 2012
Rabobank	EUR	2017	5,40%	50	50	50
FGH Bank	EUR	2015	Euribor 3-maand + opslag	37	33	33
NIBC Bank	EUR	2013	Euribor 1-maand + opslag	7	5	5
NIBC Bank	EUR	2015	Euribor 3-maand + opslag	10	10	3
Triodos Bank	EUR	2017	4,21%	3	-	2
Bank Nederlandse Gemeenten (pps)	EUR	2034	Euribor 3-maand + opslag	8	5	6
NIBC Bank (pps)	EUR	2021	Euribor 1-maand + opslag	53	2	
ING Bank (pps)	EUR	2021	Euribor 1-maand + opslag	65	1	-
Institutionele beleggers (pps)	EUR	2040	Vast	72		
Overig	EUR			9	9	26
Totaal				314	115	125

Situatie per balansdatum

De leningen met verhaalsmogelijkheden op Ballast Nedam N.V. bevatten geen financiële convenanten.

Rabobank

De lening van € 50 miljoen loopt tot 1 april 2017. De lening heeft een ongewijzigde vaste rente van 5,4%. Als zekerheid is hypotheek gevestigd op een aantal door Ballast Nedam in gebruik zijnde registergoederen.

FGH Bank

Ballast Nedam beschikt over een financieringsfaciliteit ter hoogte van € 37 miljoen bij de FGH Bank. De financiering is afgesloten voor een aantal grondposities welke in een aparte vennootschap zijn ondergebracht. Als zekerheid is hypotheek gevestigd op de betreffende grondposities, de rente bedraagt het Euribor-tarief plus opslag. De lening bevat geen financiële convenanten. Aflossing van de financiering vindt (gedeeltelijk) plaats bij verkoop van de grondposities. Ultimo 2013 is € 33 miljoen van de faciliteit in gebruik. FGH Bank heeft tevens een financiering verstrekt op diverse bedrijfsgebouwen. Ultimo 2013 bedroeg de restschuld ongeveer € 1 miljoen (2012: € 1 miljoen).

NIBC Bank

Ijsseloord beheer B.V., waarin Ballast Nedam voor 50% deelneemt, beschikt over een kortlopende financieringsfaciliteit van € 14 miljoen, voor het project Ijsseloord 2 te Arnhem. De lening is in 2013 verlengd en heeft nu een looptijd tot en met 31 december 2016. Het rentepercentage is een 3-maand Euribor met een opslag van 325 basispunten. Ultimo 2013 is € 8 miljoen van de faciliteit in gebruik. Ballast Nedam N.V. staat niet garant voor deze lening.

NIBC Bank

CNG Net B.V., een 100% deelneming van Ballast Nedam, beschikt over een financieringsfaciliteit van € 10 miljoen bij de NIBC Bank. Als zekerheid zijn gesteld het eerste pandrecht op de vorderingen en bankrekeningen van CNG Net B.V. en hypotheekrecht op opstalrecht en verpanding van de huidige en toekomstige materiele vaste activa die betrekking hebben op de publieke tankstations. De lening heeft een looptijd tot december 2015. De lening heeft een financieel convenant met een maximale netto schuld van 3 keer EBITDA-ratio. Het rentepercentage is een 3-maand Euribor met een opslag van 375 basispunten. Ultimo 2013 is € 10 miljoen van de faciliteit in gebruik (ultimo 2012 € 3 miljoen) en is voldaan aan het financieel convenant. Ballast Nedam N.V. staat niet garant voor deze lening.

Pps-leningen

De pps-leningen bestaan uit verschillende tranches, waarbij van de langstlopende tranche de looptijd is vermeld. Van de pps-leningen is € 5 miljoen afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Derivaten aangehouden ter afdekking van het kasstroomrisico op pps-leningen met een variabele interest, zijn afgesloten bij dezelfde financiële instellingen als de onderliggende leningen. De maximale opslag op de pps-leningen bedraagt minder dan 3%. Ballast Nedam staat niet garant voor deze lening.

Situatie februari 2014

In februari 2014 is de niet gecommiteerde kasgeldfaciliteit omgezet in een gecommiteerde kasgeldfaciliteit voor 3 jaar. Verwezen wordt naar de toelichting omtrent continuïteit en liquiditeit op pagina 176.

11.2 Pps-leningen per project

x € 1 miljoen	2013	2012
Langlopend		
Waldwei.com BV	4	5
PI2 BV	3	-
31 december	7	5
Kortlopend		
Waldwei.com BV	1	1
31 december	1	1

De financiering betreft het proportionele gedeelte van de financiering van de 'Design Build Finance Maintain Operate'-contracten van de pps-projecten. De aandelen van de vennootschappen waarin deze projecten zijn ondergebracht, alsmede alle overige vorderingen en bezittingen van deze vennootschappen zijn verpand als zekerheid.

11.3 Financiële-leaseovereenkomsten

x € 1 miljoen	2013	2012
Korter dan 1 jaar	2	3
1 - 5 jaar	2	4
Langer dan 5 jaar	-	-
Toekomstige leasebetalingen	4	7
Toekomstige financieringslasten	-	-
Korter dan 1 jaar	2	3
1 - 5 jaar	2	4
Langer dan 5 jaar	-	-
Contante waarde financiële leaseovereenkomsten	4	7

De financieringslast uit hoofde van financiële-leaseovereenkomsten bedroeg evenals vorig jaar in 2013 minder dan € 1 miljoen. De financiële-leaseovereenkomsten bevatten geen restricties ten aanzien van financiering of dividendbeleid.